

Mercat de Calaf

Calaf

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça Gran
Emplaçament Actualment es celebra a la Plaça dels Arbres de Calaf.
Alçada: 672

Coordenades:

Latitud: 41.73245
Longitud: 1.51372
UTM Est (X): 376394
UTM Nord (Y): 4621138

Classificació

Número de fitxa 08031 - 96
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Costumari
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Calaf
Autoria de la fitxa Jordi Seró i Ferrer. IN SITU Patrimoni i Turisme
Data de registre de la fitxa: dj., 19/11/2015 - 01:00

Descripció

Mercat setmanal celebrat el dissabte. La Plaça dels Arbres i el Raval de Sant Jaume s'omplen amb més d'un centenar de parades de tota classe de productes: fruites i verdures, articles d'artesanía, pastisseria, marroquineria, música, roba, sabates.

Història

La primera notícia de la celebració del mercat és de l'any 1226 en el testament de Bernat d'en Blanc, on s'esmenta que aquest personatge tenia unes cases a la vila i unes altres al mercadet de Calaf. Per tant, el mercat es portava a terme fora muralles. Durant el segle XVI el volum d'intercanvis va augmentar considerablement gràcies a la producció de cereals a Calaf, i va passar a ser considerat un dels mercats més importants de la Catalunya central i occidental. Al segle XVIII es produeix un nou creixement important del mercat gràcies al comerç que Calaf va establir amb l'Aragó a partir de la finalització de la Guerra de Successió, moment en què se signa el decret de Nova Planta i es produeix l'assimilació al règim legislatiu castellà. També hi va influir la desaparició de les duanes interiors i la imposició de l'impost del cadastre. Aquest comerç va propiciar el naixement d'associacions de comerciants que a vegades van arribar a arrendar els drets senyorials que diferents nobles tenien sobre els excedents agrícoles aragonesos per comercialitzar-los a Catalunya. A Calaf, la companyia més coneguda fou la Companyia d'Aragó. Aquest comerç es veurà reduït dràsticament durant el segle XIX degut sobretot a les guerres que van assolar aquesta centúria. Fins al segle XX, el mercat es duia a terme a la Plaça Gran, però per motius d'espai es va haver de traslladar al Raval de Sant Jaume.

Cal destacar que el mercat de Calaf donà peu a l'expressió "això sembla el mercat de Calaf". Aquesta frase prové d'una llegenda recollida per Apel·les Mestres al seu llibre Tradicions; segons aquesta, un dissabte de mercat feia un fred tan intens que les paraules es glaçaven i només se sentia el silenci. A migdia va sortir el sol, i les paraules es van desglaçar totes alhora, provocant un xivarri a la plaça mai vist. Des d'aleshores, aquesta expressió fou utilitzada quan hi havia molt xivarri en algun lloc.

Tanmateix, a Calaf s'hi va començar a celebrar la fira al segle XIV. Ramon Folc de Cardona va concedir aquest privilegi a la vila el 31 d'agost de 1313 sense la llicència del rei Jaume II, fet que va ocasionar un gran plet entre els vescomtes de Cardona i els monarques Catalans que es va estendre fins al regnat de Martí l'Humà, el qual concedí definitivament la celebració d'una fira anual.

Bibliografia

MAS PARÉS, J. (2015). "Història del mercat i la fira de Calaf". A: L'Alta Segarra en la història : Recull d'articles amb motiu del mil·lenari de Calaf (2015). Calaf: Associació del Mil·lenari de Calaf.

MAS PARÉS, J. (s.f.). Història de Calaf. Calaf: Ajuntament de Calaf.

Pàgina web de l'Ajuntament de Calaf: www.calaf.cat

